

Hvem er klogest - katte eller hunde?

Af: Sybille Hildebrandt, journalist
9. juni 2009 kl. 10:20

En læser spørger om det er hunden eller katten, der er det mest intelligente dyr. Svaret er ikke så ligetil, viser det sig.

Man siger, at hunden er menneskets bedste ven, og at katten er helt sin egen. Til gengæld er hunde- og katteejere ikke enige om, hvilken af de to dyrearter, der er kløgtigst.

Det spørgsmål har videnskab.dk's læser Thomas Vangsø brugt en del af sine hjernevindinger på, så nu fisker han efter svaret hos videnskab.dk.

»Kan I svare på, om der er nogle videnskabelige facts omkring hvorvidt katte er klogere end hunde? Er det en myte eller er det sandt?« spørger han.

Videnskab.dk finder svaret hos lektor i biologi Jes Søe Pedersen fra Biologisk Institut ved Københavns Universitet.

»Selv om hunde og katte på mange punkter opfører sig forskelligt, så har de det til fælles, at de er rovdyr. Og rovdyr hører til i den intelligente ende af dyreriget,« forklarer han.

Årsagen til den høje intelligens hos rovdyr er, at de lever af at jage byttedyr og derfor dagligt havner i en situation, hvor de hurtigt skal kunne beslutte, om de vil gøre det ene eller det andet.

Mange byttedyr som eksempelvis fugle og mus er nemlig heller ikke helt tabt bag ved en vogn og lader sig derfor ikke uden videre fange. De vil gøre alt, hvad de kan, for at slippe væk og undgå rovdyrets spidse tænder og kløer. Rovdyret kan kun klare sig hvis det er hurtigere og smartere end dem, så det kan vinde kapløbet.

Køer er dumme

For at kunne være intelligent skal man have nogle brikker at flytte med, og det kræver plads og en stor hjerne i forhold til dyrets kropsvægt. Det forklarer også, hvorfor drøvtyggere som eksempelvis køer har så forholdsvist lille et hoved. Køer lever af græs, som ikke løber nogen steder, så derfor behøver koen ikke at være særligt intelligent for at kunne spise sig mæt, fortæller han.

»Kat og hund derimod skal kunne fange deres bytte for at kunne overleve. De skal ikke bare afspille et fast program, men skal hele tiden kunne tage stilling til en ny situation under jagt, og det kræver altså en vis intelligens,« fortæller han.

Det store spørgsmål er så, om det er hunden eller katten, der er snedigst, og her er det ikke nok at sammenligne hjernernes størrelse i forhold til dyrenes individuelle kropsvægt. Man må også se på, hvad de ellers bruger hjernevindingerne til ud over at jage.

»Hjernen hos de to dyrearter udgør stort set det samme i forhold til kropsvægten, så derfor kan man ikke umiddelbart bruge det forhold som en indikator. Men man kan sige, at en hund i modsætning til en kat er et socialt dyr, som den skal bruge noget af sin hjernekapacitet på for at kunne være en succes. Det behøver katten ikke, så den kan bruge alle sine hjernevindinger på sig selv. Katten har altså måske ikke så meget social intelligens, men er måske hurtigere på aftrækkeren ude i marken,« siger Jes Søe Pedersen og griner.

Intelligens-begrebet er menneskeskabt

Spørger man lederen for zoologerne i København Zoologiske Have, Frands Carlsen, så mener han dog ikke, at man kan stille det op på den måde.

Intelligens er et udtryk for hvor god dyret er til at tilpasse og klare sig i nye situationer på en måde, der viser forståelse for handlingen. Mange dyr lærer en eller anden adfærd ved at prøve sig frem mange gange indtil de finder en løsning, men det er ikke udtryk for egentlig intelligens. Hunden har en mere opportunistisk levevis end katten, hvor den generelt lever af flere forskellige former for føde, hvilket gør, at den generelt må være mere opsøgende og alsidig i sin adfærd. Og det fortolker man ofte, som om den er mere intelligent,« siger han men understreger at han egentlig tager afstand fra at sammenligne forskellige dyrearters intelligens.

»I min verden er intelligens noget menneskeskabt, der er svært at overføre på dyr. Det giver selvfølgelig sig selv, at du kan få chimpanser til at løse mere komplicerede opgaver end fisk, og generelt er chimpanser gode til at løse opgaver, der er relaterede til netop deres dagligdag, hvoraf nogle løsninger afgjort er et udtryk for intelligens i den egentlige definition af begrebet. Men til gengæld vil fisken være chimpansen overlegen i mange andre sammenhænge, når man ser på tilpasningen til det miljø, de lever i. Hund og kat ligger selvfølgelig tættere på hinanden adfærdsmæssigt, men alligevel så er en sammenligning umiddelbart meget svær,« slutter han.

[Spørg Videnskaben](#) takker for det diplomatiske svar til Thomas Vangsø, der nu kan iføre sig den røde videnskab.dk-t-shirt, han får som tak for det gode spørgsmål.

URL: <http://videnskab.dk/sporg-videnskaben/hvem-er-klogest-katte-eller-hunde>

© Ophavsretten tilhører Videnskab.dk